

S -CCPAb (4744)**Indikaatiot** Nivelreuman diagnostiikka**Näyte** 1 ml seerumia. Tutkimus voidaan tehdä myös plasmanäytteestä (hepariini, sitraatti, EDTA).**Säilytys ja lähetys** Säilytys 2-3 vrk jääkaapissa, pidempiaikainen pakastettuna. Lähetys huoneenlämmössä.**Menetelmä** Fluoroentsyymi-immunometrinen menetelmä**Toimitusaika** 1-5 työpäivää

Viitearvot	normaali	alle 7 U/ml
	lievästi koholla	7-10 U/ml
	koholla	yli 10 U/ml

Kommentti Reumafaktori (RF) on tällä hetkellä yleisin ja tärkein laboratoriokoe reumaattisen niveltulehduksen diagnostiikassa. RF:n määrittämisen huonona puolena on sen epäspesifisyys reumassa. Spesifisempi reumakoe on sitrullinoitujen proteiinien vasta-ainemääritys. Sitrulliini on aminohappo, joka tavallisesti ei esiinny proteiinien rakenneosana. Sitrulliinista tulee proteiinien rakenneosaa arginiinin entsyymattisen deaminaation kautta. Entsyymi peptidylarginiini deaminaasi esiintyy monessa kudoksessa. Tulehdusympäristössä kuten reumaattisissa nivelissä tätä entsyymiä esiintyy runsaasti, aiheuttaen paikallisen sitrullinoitujen peptidien tuotannon. Nämä peptidit indusoivat paikallisen autoimmuunivasteen.

Useat tutkimukset ovat osoittaneet, että sitrullinoitujen proteiinien vasta-aineet omaavat suuren diagnostisen spesifisyyden reumassa. Viimeaikaiset tutkimukset ovat osoittaneet että anti-CCP on suurin piirtein yhtä herkkä kuin RF reumaattisen artriitin diagnostiikassa, mutta anti-CCP:n spesifisyys on paljon suurempi, so. luokkaa 96 - 98 %. On myös osoitettu että anti-CCP:a esiintyy jopa vuosia ennen RF:ia ja varsinaisen oireellisen taudin diagnosointia. Anti-CCP erottaa myös suurella spesifisyydellä reumaattiset niveltulehdukset ei-reumaattisista (>96 %).

Korvaako vai täydentääkö anti-CCP-analyysi RF-määritykset? Mielestämme anti-CCP on arvokas tutkimus sekä primaari- että erikoissairaanhoidossa. Anti-CCP- ja RF-määritykset ovat herkkyydeltään samantasoisia, mutta anti-CCP:n paljon suurempi diagnostinen spesifisyys tekee sitä suositeltavamman reumaepäilyssä primaarihoidossa.

Määritämme anti-CCP:n käyttäen synteettistä syklistä sitrulliniipeptidiä.

1. Rönnelid J, Klareskog L, Skogh T, Svensson B. Antikroppar mot citrullinerade proteiner - genombrott i reumatologisk diagnostik. *Läkartidningen* 2004;50:4092-96.

2. Söderlin MK, Kastbom A, Kautiainen H, Leirisalo-Repo M, Strnadberg G, Skogh T. Antibodies against cyclic citrullinated peptide (CCP) and levels of cartilage matrix protein (COMP) in very early arthritis: relation to diagnosis and disease activity. *Scand J Rheumatol* 2004;33:185-8.

3. Kamoun M. Diagnostic performance and predictive value of Anti-citrullinated Peptide Antibodies for the diagnosis of Rheumatoid arthritis: Toward more accurate detection? (Editorial). *Clin Chem* 2005;51:12-3.

Konsultointi